

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

"Každý po svém, ale spolu"

1	Identifikační údaje	3
1.1	Název ŠVP	3
1.2	Údaje o zařízení	3
1.3	Platnost dokumentu	3
2	Charakteristika zařízení	4
2.1	Projekty, aktivity, úspěchy	4
2.2	Spolupráce v regionu	4
2.3	Personální podmínky	5
2.4	Materiální podmínky	5
2.5	Ekonomické podmínky	5
2.6	Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	6
3	Charakteristika ŠVP	7
3.1	Cíle vzdělávání	7
3.2	Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání	9
3.3	Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.4	Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	11
3.5	Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání	11
4	Obsah vzdělávání	13
5	Hodnocení žáků a vlastní hodnocení zařízení	14
5.1	Hodnocení	14
5.2	Vlastní hodnocení	14

1 Identifikační údaje

1.1 Název ŠVP

Název ŠVP: "Každý po svém, ale spolu"

1.2 Údaje o zařízení

Název zařízení: Školní družina při ZŠ v Doubravě

Adresa zařízení: Základní škola Doubrava, okres Karviná, příspěvková organizace

Jméno ředitele školy: Mgr. Tomáš Ptáček

Jméno vedoucího vychovatele: Bc. Světluše Šotkovská

Kontakty: e-mail: zsdoubrava@gmail.com, web: www.zsdoubrava.cz

1.3 Platnost dokumentu

Platnost od: 1. 9. 2024

.....

ředitel školy

Mgr. Tomáš Ptáček

.....

Razítko školy

2 Charakteristika zařízení

2.1 Projekty, aktivity, úspěchy

Dlouhodobé projekty:

ŠD je zapojena do projektu **podpory žáků ohroženým školním neúspěchem**.

Formou projektových dní se učí respektu, trpělivosti, dodržování pravidel. Upevňují své kamarádské vztahy a rozvíjí kognitivní schopnosti.

"Andělské zvonění" - den zaměřený na seznámení se s tradicemi a zvyky Vánoc s tvořivou dílničkou

"Probouzení jara" - den zaměřený na seznámení se s tradicemi a zvyky Velikonoc s tvořivou dílničkou

"Příroda se mění" - den zaměřený na ochranu životního prostředí, význam separace, třídění odpadů a péči o okolí

2.2 Spolupráce v regionu

Spolupráce s rodiči (zákonnými zástupci):

Rodiče jsou informováni o veškerých aktivitách školní družiny prostřednictvím webových stránek školy a edupague. Kdykoli se mohou informovat osobně či telefonicky u vychovatelky. Pro rodiče i širokou veřejnost jsou každoročně pořádány tematické výstavy s prezentací rukodělných, výtvarnických prací dětí i dospěláků.

Spolupráce s dalšími subjekty:

ŠD pravidelně spolupracuje s **obecní knihovnou**, děti knihovnu pravidelně navštěvují a účastní se besed, soutěžení a dalších akcí pořádaných v knihovně.

Za podpory **spolku SRP ZŠ a MŠ** v Doubravě pořádá Vánoční a Velikonoční výstavku, napomáhá při přípravě Dětských radovánek.

Podílí se na účasti při akcích pořádaných **spolkem Dobrovolných hasičů** v Doubravě, zapojuje se do výtvarných soutěží vyhlášených spolkem.

2.3 Personální podmínky

Charakteristika pedagogického sboru:

V zařízení působí okolo 1 pedagogů, včetně vedení zařízení. Kvalifikovanost pedagogického sboru se pohybuje v oblasti 71 – 100 %.

Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (DVPP):

Vychovatelka školní družiny má VŠ vzdělání a plnou kvalifikaci s 35 letou praxí.

Specializuje se na esteticko výchovné činnosti, výtvarné a rukodělné práce.

Zaměření si prohlubuje v akreditovaných kurzech i samostudiem.

2.4 Materiální podmínky

Zařízení má v regionu jen jednu pobočku.

Vybavení zařízení a jeho podmínky:

ŠD sídlí na elokovaném pracovišti v budově mateřské školy v Doubravě. Pro svou činnost využívá dvě místnosti - pracovnu a hernu. Družina je vybavena novým nábytkem dispozičně řešeným dle požadavků volnočasových aktivit dětí. Pracovna je vybavena materiály a pomůckami pro výtvarnou a pracovní činnost, které jsou doplňovány průběžně dle potřeb. Herna je vybavena kobercem pro odpočinkovou a relaxační činnost, sedacími vaky a soupravou pro četbu, odpočinek a nábytkem se stolními hrami, konstruktivními hrami pro zájmové aktivity. Školní družina využívá pro pobyt venku přilehlou zahradu s herními prvky, školní tělocvičnu a hřiště.

2.5 Ekonomické podmínky

Informace k úplatě:

Úplata dle vyhlášky č.74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání je stanovena ve výši 150,- Kč měsíčně pro každé dítě přihlášené do školní družiny. Úplata je hrazena na účet školy.

2.6 Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení:

Žáci jsou na začátku školního roku seznámeni s vnitřním řádem školní družiny a bezpečnosti při pobytu a činnostech ve školní družině, vycházkách, hrách a pobytu venku. Dbáme na dodržování zásad hygieny a ochrany osobního zdraví. Snažíme se žáky chránit před úrazy, dbáme na pravidelný stravovací a pitný režim dle individuálních potřeb žáků. Vychovatelka je pravidelně proškolená v rámci poskytnutí první pomoci a zásad BOZP.

Psychosociální podmínky:

Dbáme na zajištění tělesné, emoční a sociální bezpečnosti žáků. Snažíme se vytvářet podmínky pro příznivé sociální klima - podporujeme u žáků vzájemnou spolupráci, toleranci, úctu. Vedeme žáky ke správnému chování mezi sebou, vzájemné ohleduplnosti a pomoci druhým. Chráníme žáky před negativními projevy chování - násilím, šikanou.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Cíle vzdělávání

Obecné cíle:

- a) **Rozvoj osobnosti člověka** - program školní družiny vybavuje žáky poznávacími a sociálními způsobilostmi a mravními a duchovními hodnotami pro osobní život
- b) **Získání všeobecného vzdělání** - formou zájmových činností si žáci zdokonalují své vědomosti, poznatky, osvojují základy lidských hodnot, učí se schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost
- c) **Pochopení a uplatňování zásad demokracie** - žáci se dovídají, co je to právní stát, základní lidská práva a svoboda, učí se chápat smysl pro sociální soudržnost
- d) **Utváření vědomí národní a státní příslušnosti** - žáci se učí respektovat etnickou, kulturní, národnostní, jazykovou a náboženskou identitu
- e) **Pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti** - žáci se učí vzájemné ohleduplnosti, pomoci, toleranci a úctě
- f) **Poznání světových a evropských hodnot a tradic** - žáci se snaží chápat a osvojovat zásady a pravidla vycházející z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- g) **Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí** - žáci se učí chápat, proč chránit prostředí a osvojují si pravidla bezpečnosti a ochrany zdraví

Konkrétní cíle:

Klíčové kompetence - cíle, k jejichž naplnění by měly vést aktivity a činnosti ve školní družině. ŠD podněcuje žáky ke vzdělávání na základě zájmu. Vzhledem k časovému omezení jde o podporu a posilování klíčových kompetencí ŠVP pro ZV.

1. Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, práci dokončí, klade si otázky, hledá na ně odpověď. Své zkušenosti uplatňuje v praktických situacích.

Získává vědomosti z různých pramenů a zdrojů a získané poznatky dává do souvislostí. Poskytujeme jim prostor k samostatnému plánování, organizaci a realizaci svých nápadů. Žáky vedeme k hodnocení svých výkonů, reflexi. Podněcujeme jejich tvořivost, nápaditost.

2. Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění kolem sebe, snaží se řešit situace. při jejich řešení užívá logické, matematické postupy. Chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli. Uvědomuje si, že za svá řešení nese odpovědnost.

Žáky formou her motivujeme, aby hledali různá řešení. Vedeme žáky k zapojení se do činností dle svých schopností a dovedností, poskytujeme jim prostor pro jejich dokončení. Podporujeme je při překonávání obtíží. Žák umí požádat o pomoc.

3. Kompetence komunikativní

Žák ovládá řeč, vyjadřuje sdělení, myšlenky, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami. Komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

Vedeme žáky ke schopnosti poslouchat, naslouchat, porozumět tématům. Dáváme jim prostor k vyjádření vlastních pocitů. Podněcujeme je ke komunikaci s ostatními. vytváříme jim příležitosti, situace k zapojení se do diskuse, při kterých žáci argumentují a obhajují své názory.

4. Kompetence sociální a interpersonální

Žák samostatně rozhoduje o svých činnostech. Uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky. projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu. Spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis. respektuje jiné děti, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi. V případě potřeby poskytne pomoc, nebo o ni požádá.

Žáky zapojujeme do skupinové práce, skupinových her, umožňujeme jim vystřídat a prožívat různé role ve skupině. Podporujeme práci v týmu, chápání, respektování postojů a názorů druhých, pocit zodpovědnosti za své výsledky i výsledky celé skupiny. Žákům dáváme prostor k výběru zájmových činností.

5. Kompetence občanská

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů. Odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem. Uvědomuje si práva svá i druhých. Chová se odpovědně s ohledem na zdraví a bezpečné prostředí. Dbá na své osobní zdraví.

Žáky vedeme k dodržování pravidel chování vyplývajících z Vnitřního řádu školní družiny. Klademe důraz k vytváření návyků zdravého životního stylu, ochrany životního prostředí. Žáky

seznamujeme s jejich právy a povinnostmi, vedeme je k odpovědnosti s ohledem na své zdraví i zdraví ostatních. Žáky seznamujeme s tradicemi, kulturním dědictvím. vedeme je k úctě, ochraně a respektu k nim.

6. kompetence k trávení volného času

Žák se orientuje v . Zájmové činnosti doplňujeme o praktické exkurze, výstavy, besedy a výlety.možnostech smysluplného trávení volného času. Umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic. Rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech. Dokáže odmítnout nevhodnou nabídku.

Žáky motivujeme pestrou nabídkou činností k naplnění volného času. Rozvíjíme jejich schopnost aktivně se podílet na činnostech. Podporujeme výběr činností, dbáme na bezpečnost a ochranu zdraví při jejich realizaci. Svě zájmy žáci rozvíjí v individuálních i organizovaných činnostech, které si sám vybírá.

3.2 Délka vzdělávání a časový plán vzdělávání

Délka vzdělávání a charakteristika časového plánu:

Vzdělávací program školní družiny je sestaven na dobu jednoho cyklu pro žáky I.stupně ZŠ. Vychází z RVP ZV a ŠvP školy z oblasti **"Člověk a jeho svět."**

Obsahuje výběr činností, ze kterých vychovatelka volí jednotlivá témata a okruhy dle aktuálního složení žáků ve školní družině.

Výstupy ve školní družině nejsou závazně stanoveny. ŠvP ŠD je doplněn ročním plánem, činnost ve ŠD probíhá od září do června.

Místo, kde žijeme - vyprávíme si o životě naší rodiny, seznamujeme se se školou a jejím blízkým okolím, vypravujeme se za zajímavostmi naší obce, seznamujeme se s její historií a tradicemi

Lidé kolem nás - vyprávíme si o členech naší rodiny, soužití v rodině, poznáváme nové kamarády, seznamujeme se, besedujeme jak můžeme pomáhat ostatním, jak se máme správně chovat

Lidé a čas - vyprávíme si o režimu dne, jak se lidé mění, jak se mění budovy, věci

Rozmanitosti přírody - seznamujeme se s přírodou kolem nás, podnikáme výlety, poznáváme roční období, měnící se přírodu, chráníme životní prostředí

Člověk a jeho zdraví - poznáváme své tělo, chodíme ven, otužujeme se

Časový plán ŠD

11.50 - 12.15 příprava na oběd, hygiena, oběd

12.15 - 13.00 odpočinkové činnosti spontánní, skupinové

13.00 - 15.00 činnosti zaměřené na pohybovou rekreaci, zájmové a rekreační činnosti

15.00 - 16.00 didaktické hry, odpočinkové hry, odchody dětí domů

14.00 - 14.15 odjezdy dětí domů školním mikrobusem

Vzhledem k místním podmínkám je hlavní činnost narušena odjezdy žáků domů školním mikrobusem, proto se plánovaná činnost realizuje pouze v nejbližším okolí školní družiny. Vychovatelka vždy přihlíží při výběru činností k počasí, náladě a přání žáků.

Formy činnosti ŠD

Odpočinková činnost (odstranění únavy) - klidové hry, odpočinek na koberci, poslechové činnosti, četba

Rekreační činnost (regenerace sil) - aktivní odpočinek s pohybovou činností, spontánní činnosti, hry

Zájmová činnost (rozvíjení osobnosti žáka) - seberealizace, řízené kolektivní činnosti, individuální činnosti, spontánní aktivita

a) Esteticko výchovná činnost (aktivně formuluje vztah dětí k estetickým hodnotám, rozvíjí kreativitu, podporuje emocionální složku osobnosti)

b) Rukodělná činnost (rozvíjí manuální dovednosti žáka, seznamuje je s různými pracovními postupy, materiály)

c) Přírodovědná činnost (seznamuje žáky se základy přírodních věd, ochraně životního prostředí, poznávání přírody)

d) Sportovní činnost (rozvíjí fyzickou zdatnost žáka, sebepoznávání)

e) Společensko vědní činnost (rošiřuje poznatky o společnosti, její historii, tradice)

Sebevzdělávací činnost - procvičování učiva formou didaktických her

Jiné činnosti - ověřování, upevňování poznatků v praxi (vycházky, exkurze), sebeobslužné činnosti aj.

3.3 Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

V oblasti personální:

Do ŠD mohou být začleňováni **žáci se speciálními vzdělávacími potřebami** - žáci se zdravotním postižením, se zdravotním znevýhodněním a žáci ze sociálním znevýhodněním. Podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění jsou začleňováni do volnočasových aktivit a jsou jim zajištěny podmínky pro rozvoj jejich osobnosti. Vychovatelka je plně informována o zdravotním postižení, znevýhodnění a opírá se o doporučení poradenských zařízení.

V oblasti materiální:

Ve ŠD jsou vytvářeny podmínky pro jejich rozvoj, dbáme na materiální vybavení dle doporučení.

V oblasti organizační:

Ve ŠD se snažíme vytvořit žákům podmínky pro všestranný rozvoj s respektováním **individuality žáka**, vytváříme **vhodné pracovní prostředí**, **spolupracujeme** se zákonnými zástupci, odborníky, pedagogy.. Ve ŠD je zajištěn individuální přístup ve všech činnostech, aktivity jsou přizpůsobeny věku a speciálně vzdělávacím potřebám na základě dobrovolnosti. Činnosti a aktivity školní družiny by měly žákům přinášet kladné emoce, radost a uspokojení. Vychovatelka úzce spolupracuje s třídními učiteli, výchovnou poradkyní při řešení problémů.

3.4 Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Pro žáky mimořádně nadané zajišťujeme **doplňkové aktivity** dle jejich zájmů, aktivity náročnější zaměřené na rozvoj tvořivosti, spolupráci a emocionální inteligenci. Spolupracujeme s třídními učiteli, zákonnými zástupci.

3.5 Podmínky pro přijímání uchazečů, podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Podmínky pro přijímání uchazečů:

Do ŠD jsou přijímáni žáci I.stupně ZŠ.

O přijetí žáka do školní družiny rozhoduje ředitel školy na základě řádně vyplněného **zápisního lístku**. Pobyt žáka ve školní družině není nárokový a školní družina může být naplněna maximálně do celkové výše její kapacity, která činí 25 žáků.

Nastane-li skutečnost, že zájem o přijetí žáka do školní družiny je vyšší, než umožňuje celková kapacita školní družiny, rozhoduje ředitel školy o přijetí žáka do školní družiny na základě následujících **kritérií**:

1. Přednostně se přijímají žáci 1. a 2. třídy, kteří mají zaměstnané oba rodiče (škola může požadovat potvrzení o zaměstnání).
2. Žáci 3. třídy budou přijati do školní družiny, pokud toto přijetí nadále umožní kapacita školní družiny a za předpokladu, že mají zaměstnané oba rodiče (škola může opět požadovat potvrzení o zaměstnání).
3. Žáci, kteří dojíždějí z místa trvalého pobytu, mají nárok na přijetí do školní družiny přednostně.
4. Do školní družiny v případě převýšení její kapacity nebudou přijímáni žáci, jejichž rodiče jsou nezaměstnaní (alespoň jeden z nich), nebo matka je na mateřské dovolené a žáci, kteří plně nevyužívají provozní dobu školní družiny a pravidelně nebo často odcházejí ze školní družiny ihned po obědě.
5. V případě, že se v průběhu školního roku do školní družiny bude hlásit nový žák, který bude plně využívat služeb školní družiny, může dojít k vyřazení jiného žáka z docházky do školní družiny, pokud se změní podmínky a nebude splňovat daná kritéria.
6. Pro žáky 4. a 5. tříd odpolední družina pouze v případě volné kapacity.

Podmínky ukončování vzdělávání:

O ukončení vzdělávání ve ŠD může požádat písemně zákonný zástupce žáka nebo o něm rozhodne ředitel školy na základě písemného návrhu vychovatelky z důvodu porušování Vnitřního řádu ŠD ne školního řádu.

4 Obsah vzdělávání

5 Hodnocení žáků a vlastní hodnocení zařízení

5.1 Hodnocení

Zásady hodnocení:

5.2 Vlastní hodnocení

Předmět evaluace:

Hodnocení žáků - jejich vědomosti, dovednosti, schopnosti a postoje.

Autoevaluace ŠD - klima ve ŠD, hodnocení ŠvP ŠD

Metody evaluace:

Vnitřní evaluace a hodnocení žáků probíhá **pravidelně**. Žáci jsou informováni o svých výsledcích, vychovatelka poskytuje žákům **zpětnou vazbu** (jak zvládají činnosti, v čem se zlepšují). Hodnocení ve ŠD **vychází z cílů zájmového vzdělávání ve školní družině, respektuje individuální rozdíly žáků**, nesrovnává žáka s ostatními. Podmínkou pro hodnocení žáků je zpětná vazba - zda žák daný úkol zvládá, zaměřuje se na problém.

Autoevaluace ŠD

Vychovatelka shromažďuje informace, provádí jejich analýzu a porovnává je s cíli vzdělávání ve školní družině. Cílem je zhodnocení jak funguje ŠvP ŠD, jaké je klima ve ŠD, nabídka činností aj. Informace slouží jako zpětná vazba ke zkvalitnění zájmového vzdělávání.